

การพัฒนาแบบการบริหารจัดการเพื่อการนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียน
วัดนวลนรดิศ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1^{*}
THE DEVELOPMENT OF A MANAGEMENT MODEL FOR INTERNAL SCHOOL
SUPERVISION OF WATNUANNORADIT SCHOOL UNDER THE SECONDARY
EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE BANGKOK 1

สมเกียรติ ผ่องจิต Somkiet Pongjit

โรงเรียนโยธินบูรณะ Yothinburana School, Thailand

Corresponding Author E-mail: somkiet.pj@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาแบบการบริหารจัดการเพื่อการนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยการดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน คือ 1) สร้างรูปแบบการบริหารจัดการเพื่อการนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ โดยการวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องร่วมกับการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน และผู้เกี่ยวข้อง จำนวน 39 คน 2) ตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารจัดการเพื่อการนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ร่วมกับการจัดประชุมประชาพิจารณ์ผู้เกี่ยวข้อง จำนวน 64 คน 3) ทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการเพื่อการนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ โดยการจัดประชุมสรุปผลการทดลองใช้รูปแบบจากผู้เกี่ยวข้อง จำนวน 45 คน ร่วมกับการเก็บข้อมูลโดยการตอบแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 170 คน และ 4) ประเมินผลการใช้รูปแบบการบริหารจัดการเพื่อการนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างที่ผู้วิจัยนำผลการศึกษาและสังเคราะห์เอกสารร่วมกับผลการสนทนากลุ่มเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 514 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1. รูปแบบการบริหารจัดการเพื่อการนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนวัดนวลนรดิศมีความเหมาะสมมาก ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่ การเสริมสร้างภาวะผู้นำ, ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ, การพัฒนาศักยภาพครู, ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร, การนิเทศภายในสถานศึกษา และคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

คำสำคัญ: การพัฒนาแบบ, การบริหารจัดการ, การนิเทศภายในสถานศึกษา

Abstract

The purpose of this survey research was to develop a management model for supervision in Wat Nuannoradit School in the Secondary Education Service Area Office 1. The four steps of the research process were 1) to create a management model for supervision in Wat Nuannoradit School by reviewing the research literature and interviewing 5 experts and 39 related persons. 2) to check appropriateness of the management model for supervision in Wat Nuannoradit School by 5 experts and 69 participants of the public hearing. 3) to implement the management model for supervision in Wat Nuannoradit School and to conclude the outcomes from 45 implementers and 170 questionnaire respondents. 4) to evaluate the result of the management model implementation for supervision in Wat Nuannoradit School by interviewing 514 samples. The data were analyzed by means and standard deviation. The result of this study indicated that the management model for supervision in Wat Nuannoradit is the most appropriate, consisting of 6 components, leadership enrichment, professional learning community, teacher training and development, technological system and communication, school supervision, and education standard and quality.

Keywords: Development Model, School Management, School Supervision

บทนำ

การศึกษานับว่ามีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการที่จะช่วยพัฒนาประเทศชาติให้มีความเจริญก้าวหน้า ในปัจจุบันสถานศึกษายังมีความแตกต่างกันเป็นอย่างมาก ทั้งในด้านคุณภาพ การจัดการเรียนการสอนด้านบุคลากร ด้านผู้เรียน และด้านงบประมาณ อีกทั้งสถานศึกษามีอิสระในการบริหารจัดการ มีการพัฒนาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาด้วยตนเอง จึงส่งผลให้คุณภาพผู้เรียน และคุณภาพการบริหารจัดการมีความแตกต่างกัน นอกจากนี้แล้ว การได้รับความร่วมมือสนับสนุนจากคณะกรรมการสถานศึกษา ชุมชน หน่วยงานหรือองค์กรที่อยู่ใกล้เคียงกับสถานศึกษา หรือแม้กระทั่งการได้รับการช่วยเหลือกำกับติดตามจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หน่วยงานต้นสังกัด ล้วนเป็นสิ่งที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการศึกษาทั้งสิ้น และจากสภาพการณ์ด้านการศึกษาของประเทศไทย ที่ผ่านมา พบว่า ประเทศไทยมีการจัดสรรงบประมาณด้านการศึกษามากที่สุด และเพิ่มมากขึ้น เป็นลำดับ แต่ผลการจัดการศึกษากลับไม่สอดคล้องกับงบประมาณ และแม้จะมีความพยายามปฏิรูปการศึกษาแล้วหลายครั้งก็ตาม แต่ปัญหาการศึกษาสำคัญหลักๆ ยังคงมีอยู่ไม่ว่าจะเป็นการขาดความต่อเนื่องเชิงนโยบาย การขาดการกำกับเชิงปริมาณ การขาดการควบคุมคุณภาพ (ชาญณรงค์ พรุ่งโรจน์, 2558)

การนิเทศภายในโรงเรียนจึงเป็นกลไกสำคัญอย่างหนึ่งในการบริหารจัดการภายในสถานศึกษาที่มีผลต่อการพัฒนาคุณภาพนักเรียนให้สูงขึ้น เพราะเป็นกิจกรรมการบริหารที่ช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานภายในโรงเรียนสามารถปฏิบัติงานในขอบเขตที่ตนเองรับผิดชอบ ประสบผลสำเร็จเป็นไปตามมาตรฐานและสอดคล้องกับระเบียบวิธีการดำเนินงานที่กำหนดไว้ การนิเทศภายในโรงเรียนจึงเป็นยุทธวิธีที่ผู้เกี่ยวข้องควรหาแนวทาง

ดำเนินการให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น โรงเรียนจึงจำเป็นต้องมีรูปแบบการบริหารจัดการเพื่อพัฒนากระบวนการทำงานของผู้บริหารโรงเรียนหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายในฐานะผู้นิเทศ ในการพัฒนาคุณภาพและเปลี่ยนแปลงการทำงานของครูและบุคลากรภายในโรงเรียน เพื่อให้ได้มาซึ่งสัมฤทธิ์ผลสูงสุดในการเรียนของผู้เรียน หากโรงเรียนมีระบบการนิเทศภายในที่เข้มแข็ง มีการดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรมอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ จนกลายเป็นวัฒนธรรมองค์กรอันจะส่งผลให้คุณภาพของโรงเรียน ผลการเรียนรู้ของผู้เรียนพัฒนา เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น จึงเป็นหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนและบุคลากรทุกฝ่ายในโรงเรียนที่จะต้องร่วมมือร่วมใจกันดำเนินการพัฒนางานทุกด้านในโรงเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านวิชาการซึ่งเป็นงานที่เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การนำหลักสูตรไปใช้ให้บรรลุตามจุดประสงค์ของหลักสูตร ตลอดจนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และมีสมรรถนะสำคัญตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ดังนั้น เพื่อให้การพัฒนาสถานศึกษาให้ได้มาตรฐานและคุณภาพ ผู้บริหารจึงต้องมีความตระหนักในความเป็นผู้นำ ทันท่วงทีการณปรับเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมได้ตลอดเวลา มีการปรับเปลี่ยนแนวคิดวิธีการทำงานที่เน้นกระบวนการกลุ่ม มีการบริหารงานแบบเป็นทีม มีศักยภาพในการส่งเสริมและให้โอกาสผู้เรียนในการแสวงหาความรู้ คอยให้ความช่วยเหลือ แนะนำ แก้ไขปัญหาและให้กำลังใจ รวมถึงการจัดบรรยากาศแห่งการเรียนรู้แก่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพ

การนิเทศการศึกษาเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับหน่วยงานทุกระดับ ภารกิจที่สำคัญของผู้บริหารคือการนิเทศภายในโรงเรียน โดยเฉพาะการนิเทศการสอนของครูให้มีการพัฒนา และส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ให้บรรลุวัตถุประสงค์ ในบางครั้งแม้ครูจะได้ใช้ความสามารถในการจัดกิจกรรมตามที่วางแผนไว้แล้วก็ตามแต่อาจจะมีบางสิ่งบางอย่างขาดตกบกพร่อง ทำให้การสอนขาดความสมบูรณ์ ดังนั้น หากมีบุคคลอื่นได้ชี้แนะแนะนำ ให้ความช่วยเหลือ ก็ย่อมเกิดผลดี นอกจากนี้ ยังมุ่งให้เกิดความร่วมมือและประสานงานกันเป็นอย่างดีภายใต้ระบบการบริหารงานของโรงเรียน เพื่อควบคุมมาตรฐานและพัฒนางานด้านการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เพื่อหาแนวทางปรับปรุงพัฒนาการปฏิบัติงานด้านการสอนของครู การทำงานเป็นทีมการสร้างเจตคติที่ดีในการทำงาน ความร่วมมือในการแก้ปัญหา (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1, 2555) ซึ่งการบริหารจัดการศึกษาด้วยกลไกการนิเทศภายในโรงเรียน ถ้าจะให้ประสบความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลจำเป็นต้องอาศัยผู้นำที่มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์อย่างเพียงพอ เนื่องจากความสลับซับซ้อนของภารกิจและการเปลี่ยนแปลงแนวทางการบริหารตามนโยบายการปฏิรูปการศึกษามากมาย

ปัจจุบันการบริหารสถานศึกษา ผู้บริหารในฐานะผู้นำองค์กรย่อมเป็นผู้ที่สำคัญที่สุดในการขับเคลื่อนนโยบายต่างๆ เพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ประสบความสำเร็จบรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายที่ทุกฝ่ายต้องการให้เกิดขึ้น การนิเทศภายในของสถานศึกษาเป็นกลไกการขับเคลื่อนให้เกิดการดำเนินงานบรรลุเป้าหมายการบริหารจัดการให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ผู้บริหารถือเป็นตัวจักรที่สำคัญ เพราะเป็นผู้กำหนดทิศทางการทำงาน กระตุ้นและผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเพื่อสอดคล้องกับสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป ต้องยกระดับคุณภาพและอุดมการณ์ของครูผู้สอนและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ให้บรรลุถึงความเจริญรุ่งเรืองของสถานศึกษา สังคม และประเทศชาติ โดยร่วมมือกันกับบุคลากรทุกฝ่ายในสถานศึกษาในการใช้เทคนิควิธีการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ ใช้ความรู้ความสามารถยุทธศาสตร์เทคนิคหรือกระบวนการบริหารจัดการมุ่งใจแน่วแน่ให้บุคลากรทุกฝ่ายร่วมมือร่วมใจปฏิบัติงาน เพื่อนำไปสู่เป้าหมายที่วางไว้โดยคำนึงถึงคุณภาพนักเรียนเป็นสำคัญเพื่อให้การพัฒนาคุณภาพ

โรงเรียนเกิดผลในทางปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมบรรลุจุดหมายของการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (ชาติรี โพธิกุล, 2552)

โรงเรียนวัดนวลนรดิศ ตั้งอยู่แขวงปากคลองภาษีเจริญ เขตบางภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 รับผิดชอบการจัดการเรียนการสอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 ตระหนักและให้ความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการจัดการเรียนรู้ของครู เพื่อให้ได้มาซึ่งประสิทธิผลในการเรียนของนักเรียน ซึ่งต้องอาศัยกระบวนการนิเทศการศึกษาและการนิเทศการสอน ทั้งนี้เพราะการนิเทศเป็นการช่วยเหลือ แนะนำ สนับสนุนและส่งเสริมเพื่อให้ครูปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอน ถือเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งครูผู้ที่มีบทบาทหน้าที่หลักสำคัญในระบบโรงเรียน นับตั้งแต่อดีตจนกระทั่งถึงปัจจุบันนั้นได้มีการปรับเปลี่ยนจุดเน้นที่แตกต่างกันในแต่ละยุคสมัยการปรับเปลี่ยนนั้นจึงมีจุดหมายที่ตรงกันก็คือ การปรับปรุงและพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ของครูให้มีมาตรฐานและยกระดับคุณภาพมากขึ้น เนื่องจากการนิเทศการศึกษาเป็นการกระตุ้นความคิดให้เกิดกับครู ดังนั้น โรงเรียนจึงมีความต้องการจำเป็นในการนิเทศภายใน เพื่อพัฒนาความสามารถและศักยภาพของบุคลากรในการปฏิบัติงานที่สูงขึ้น จึงทำให้ครูผู้สอนเป็นครูผู้มีความรู้และมีสมรรถนะ ครูมีการปรับปรุงการจัดการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอด้วยกระบวนการนิเทศการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา จนเกิดการพัฒนาวินัยอย่างต่อเนืองและส่งผลถึงความเป็นมืออาชีพในที่สุด กอปรกับในปัจจุบันสภาพสังคมเปลี่ยนไปความรู้และแนวคิดเกี่ยวกับการเรียนการสอน การเรียนรู้ของมนุษย์เกิดขึ้นใหม่ตลอดเวลา การศึกษาจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงให้สอดคล้องทันต่อสภาพบริบทของสังคมโลกด้วย

โรงเรียนวัดนวลนรดิศ ให้ความสำคัญต่อการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมสนับสนุนการปฏิบัติงานของครู ผู้ซึ่งมีความสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอน ซึ่งจะต้องให้เทคนิควิธีการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบต่างๆ อย่างหลากหลาย และต้องมีการปรับเปลี่ยนมโนทัศน์เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ มีการกำกับดูแลการเรียนการสอนและการพัฒนาวิชาชีพเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการสอนของครู ดังนั้น จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการกระบวนการและวิธีการแนะนำ ช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุนครูโดยผู้มีส่วนรับผิดชอบในการดำเนินการจัดการศึกษา บทบาทดังกล่าวเป็นบทบาทของการนิเทศ ที่เป็นการส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานคอยช่วยเหลือ แนะนำ แก้ไขส่วนที่บกพร่อง เป็นต้น

จากสภาพการดำเนินงาน หลักการและเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น บุคลากรทุกฝ่ายในโรงเรียนวัดนวลนรดิศได้ตระหนักและให้ความสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามภารกิจหลักและขอบข่ายการดำเนินงานนิเทศภายในที่จะเป็นกลไกสำคัญในการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครู อันจะนำไปสู่คุณภาพของนักเรียนตามเป้าหมายการจัดการศึกษา เพื่อให้ผู้ปกครอง ชุมชน ผู้มีส่วนได้เสียได้เกิดความมั่นใจในการจัดการศึกษาว่ามีความเหมาะสมต่อกลยุทธ์ของโรงเรียน ผู้วิจัยในฐานะผู้บริหารสถานศึกษา และคณะครูตระหนักถึงการใช้นิเทศภายในเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาของตนเองตามบริบทที่เหมาะสม บุคลากรในโรงเรียนทุกคนจะต้องเป็นผู้ร่วมดำเนินงานและรับผิดชอบในการจัดการนิเทศการจัดการเรียนการสอนในระดับสถานศึกษา หรือจัดการนิเทศภายในสถานศึกษา เนื่องจากเป็นกระบวนการที่เป็นความร่วมมือจากบุคลากรทุกฝ่ายในการแก้ปัญหาาร่วมกัน รับรู้ปัญหาาร่วมกัน มีความคุ้นเคยกัน จะสามารถแก้ปัญหาได้ตรงจุด ทั้งยังกระทำได้อย่างต่อเนื่อง รวดเร็วกว่าการนิเทศภายนอก เป็นการปฏิบัติงานที่สอดคล้องกับปรัชญาของวิถีการนิเทศสมัยใหม่ที่ยึดหลักการทำงานร่วมกันจึงมีความสนใจที่จะ

ศึกษาเพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเพื่อการนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สามารถพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนได้จากสื่อ หรือนวัตกรรมหรือนวัตกรรมที่ทันสมัย หลากหลาย เป็นรูปธรรม ด้วยความมุ่งหวังให้ทุกฝ่ายที่มีส่วนได้เสียได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาการดำเนินงานนิเทศภายใน อันเป็นหัวใจของการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ อยู่บนหลักการและแนวปฏิบัติในการบริหารจัดการ เพื่อส่งผลต่อการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ เพื่อให้ได้ผลผลิตทางการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา สอดคล้องกับความต้องการและความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้ให้บริการทางการศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเพื่อการนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวิธีดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

1. วิเคราะห์สถานศึกษาเกี่ยวกับจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและภาวะคุกคาม โดยศึกษาวิเคราะห์ ตรวจสอบ และประเมินวิเคราะห์สภาพการดำเนินงาน ความต้องการพัฒนา ปัญหาการดำเนินงาน ปัจจัยความสำเร็จที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการบริหารจัดการเพื่อการนิเทศภายในของสถานศึกษา โรงเรียนวัดนวลนรดิศ เพื่อสามารถกำหนดองค์ประกอบที่เป็นปัจจัย การดำเนินงานในการพัฒนารูปแบบ โดยผู้เกี่ยวข้องในการดำเนินงานของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ ผู้วิจัยกำหนดการได้มาของกลุ่มผู้ดำเนินการวิเคราะห์สภาพสถานศึกษา โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) รวมทั้งสิ้นจำนวน 60 คน ประกอบด้วย 1) รองผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 4 คน 2) คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 5 คน 4) ครูผู้สอน จำนวน 31 คน 5) ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 15 คน และ 6) นักเรียน จำนวน 5 คน

2. สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารจัดการเพื่อการนิเทศภายในสถานศึกษา ร่วมกับนำผลจากการสนทนากลุ่มมาสังเคราะห์ ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหาร การวางแผน การดำเนินงานนิเทศภายในสถานศึกษา ซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการนิเทศภายในสถานศึกษา มีประสบการณ์ด้านการบริหารจัดการศึกษาและการดำเนินงานนิเทศภายในสถานศึกษา และมีความเต็มใจให้ความความคิดเห็นในการวิจัย ผู้วิจัยกำหนดการได้มาของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) จำนวน 5 ท่าน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างที่ผู้วิจัยนำผลการศึกษาและสังเคราะห์เอกสารร่วมกับผลการสนทนากลุ่ม มากำหนดเป็นกรอบในการสร้างแบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ และใช้เทปบันทึกเสียงในการบันทึกข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยทำหนังสือถึงผู้เชี่ยวชาญ เพื่อขอความอนุเคราะห์เข้าสัมภาษณ์ โดยแจ้งประเด็นการสัมภาษณ์ นัดหมายวัน เวลา และสถานที่ล่วงหน้า และเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการจดบันทึกลงในแบบสัมภาษณ์ตามประเด็นการสัมภาษณ์ และหลังจากนั้นทำการถอดเทปบันทึกเสียงข้อมูลคำสัมภาษณ์ของผู้เชี่ยวชาญ ผู้วิจัยดำเนินการสังเคราะห์ผลการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ สรุปเป็นประเด็น นำผลจากการสัมภาษณ์ มาศึกษาสังเคราะห์ร่วมกับผลสรุปการสนทนากลุ่มตามประเด็นสภาพ ปัญหาและความต้องการจำเป็นในการดำเนินงานนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ

3. ยกย่องรูปแบบการบริหารจัดการเพื่อการนิเทศภายในสถานศึกษาโรงเรียนวัดนวลนรดิศ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยผู้วิจัยนำผลการศึกษาและวิเคราะห์ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและนำผลการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับการการบริหาร การวางแผนและ การดำเนินงานนิเทศภายในสถานศึกษา มากำหนดเป็นกรอบในการยกย่องรูปแบบการบริหารจัดการเพื่อการ นิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ

4. ตรวจสอบความตรงของรูปแบบการบริหารจัดการเพื่อการนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียน วัดนวลนรดิศ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการ ตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบ ผู้วิจัยกำหนดการได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) โดยแบ่งการตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบด้วย 2 วิธีจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูล 2 กลุ่ม ดังนี้ 1) ตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบโดยผู้เชี่ยวชาญ ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหาร การวางแผน และการดำเนินงานนิเทศภายในสถานศึกษา ซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการนิเทศ ภายในสถานศึกษา มีประสบการณ์ด้านการบริหารจัดการศึกษาและการดำเนินงานนิเทศภายในสถานศึกษา และมีความเต็มใจให้ความความคิดเห็นในการวิจัย ผู้วิจัยกำหนดการได้มาของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลโดยการเลือกแบบ เจาะจง (Purposive Selection) ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน 2) ตรวจสอบความเหมาะสมของ รูปแบบโดยการจัดประชุมประชาพิจารณ์ (Public Hearing) ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้เกี่ยวข้องในการดำเนินงานของ โรงเรียนวัดนวลนรดิศ ผู้วิจัยกำหนดการได้มาของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) รวมทั้งสิ้นจำนวน 64 คน ประกอบด้วย ศึกษานิเทศก์ จำนวน 3 คน, คณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน จำนวน 5 คน, รองผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ จำนวน 1 คน, ครูผู้สอน จำนวน 30 คน, ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 15 คน, นักเรียน จำนวน 10 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในขั้นนี้ เป็นแบบบันทึกข้อเสนอแนะประเด็นต่างๆ ตามหัวข้อของรูปแบบ เพื่อบันทึกความคิดเห็นที่ได้จากการประชุม ประชาพิจารณ์ และเทปบันทึกข้อมูลจากการแสดงความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมประชาพิจารณ์ ในการเก็บ รวบรวมข้อมูลจากการทำประชาพิจารณ์ ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้ 1) กำหนดวัน เวลา และสถานที่ในการจัดประชุม เพื่อทำประชาพิจารณ์ 2) จัดการประชุมประชาพิจารณ์ ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการวิเคราะห์ ข้อความและสรุปเป็นประเด็น เพื่อนำข้อมูลมาปรับปรุงรูปแบบการบริหารจัดการเพื่อการนิเทศภายใน สถานศึกษาของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 และ คู่มือการดำเนินงานนิเทศภายในสถานศึกษาตามข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

รูปแบบการบริหารจัดการเพื่อการนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

1. ผลการวิเคราะห์สถานศึกษาเกี่ยวกับจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและภาวะคุกคาม

ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ โดยใช้วิธีวิเคราะห์ จุดอ่อนจุดแข็ง (SWOT Analysis) โดยผู้เกี่ยวข้องในการดำเนินงานของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ จำนวน 60 คน ในภาพรวมผลการวิเคราะห์สถานศึกษามีผลการวิเคราะห์สรุปพอสังเขปดังนี้

1.1 ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน พบว่า

สภาพที่เป็นจุดแข็ง ได้แก่ โรงเรียนมีโครงสร้างการบริหารจัดการศึกษา และมีคู่มือในการปฏิบัติตามขอบข่ายงานอย่างชัดเจน ส่งผลให้ระบบการบริหารมีความคล่องตัว โรงเรียนมีแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยจัดทำเป็นแผนกลยุทธ์ กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ และตัวชี้วัดความสำเร็จ ในการนำนโยบายสู่การปฏิบัติอย่างชัดเจน ครอบคลุมภารกิจทุกด้าน ส่งผลให้การดำเนินงานของโรงเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โรงเรียนมีมาตรฐานของสถานศึกษาเพื่อใช้กำหนดคุณภาพการศึกษา และมีระบบการประเมินภายใน ส่งผลให้การศึกษาามีคุณภาพและได้มาตรฐาน โรงเรียนจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมด้านคุณธรรมจริยธรรมและเทคโนโลยีที่ทันสมัย หลักสูตรของโรงเรียนมีความหลากหลายสนองความต้องการของผู้เรียนและชุมชน และมีกิจกรรมส่งเสริมหลักสูตรที่หลากหลาย โรงเรียนมีอาคารสถานที่ เอื้อต่อการพัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้ และส่งเสริมผลผลิตให้มีคุณภาพ ครูและบุคลากรมีความเสียสละทุ่มเทในการปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถส่งผลให้ขับเคลื่อนขับเคลื่อนนโยบายไปสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ ครูและบุคลากรได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และมีความก้าวหน้าในวิชาชีพ ส่งผลให้มีขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน โรงเรียนมีการนำสื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาปรับใช้ในการปฏิบัติงาน ส่งผลให้การบริหารจัดการและการจัดการเรียนการสอนมีคุณภาพสูงขึ้น โรงเรียนมีสื่ออุปกรณ์เพียงพอในระดับหนึ่ง สามารถนำไปสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ โรงเรียนมีการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบแบ่งโครงสร้างบริหารงานที่ชัดเจนเหมาะสม ส่งผลให้การปฏิบัติงานสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ โรงเรียนมีแผนและโครงการเพื่อใช้ในการพัฒนาโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้การจัดการการศึกษา มีประสิทธิภาพ โรงเรียนมีระบบสารสนเทศที่ดีส่งต่อการใช้ข้อมูลทำได้รวดเร็ว มีประสิทธิภาพ การเบิกจ่ายเงินเป็นไปตามระเบียบของทางราชการ การบริหารจัดการผู้บริหารมีภาวะความเป็นผู้นำ มีคุณธรรม จริยธรรม ครูทุกคน มีศักยภาพในการทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย โรงเรียนได้รับความไว้วางใจจากผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานต่างๆ ในการจัดการศึกษา ส่งผลทำให้เกิดประโยชน์ต่อการเป็นอย่างดี

สภาพที่เป็นจุดอ่อนของโรงเรียน ได้แก่ บุคลากรบางคนปฏิบัติหน้าที่หลายฝ่าย/งานรวมทั้งบางฝ่ายงานมีบุคลากรไม่เพียงพอ นักเรียนขาดความสนใจในการใช้แหล่งเรียนรู้โดยเฉพาะ การรักการอ่าน ส่งผลให้ได้รับประสบการณ์ไม่หลากหลายเท่าที่ควร บุคลากรใช้เทคนิควิธีการสอนยังไม่หลากหลาย ขาดกระบวนการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบ สื่อและอุปกรณ์ บางรายการมีความเก่าล้าหลัง ส่งผลให้ขาดความสะดวกในการปฏิบัติงานและเกิดความล่าช้าในบางส่วนงาน งานนโยบาย มีการเปลี่ยนแปลงบ่อย และมีภาระการรายงานด้านเอกสารมากทำให้มีอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนระบบสารสนเทศมีหลายระบบและไม่เชื่อมโยงทำให้เกิดภาระงานในการจัดทำที่ซ้ำซ้อน ภาระงานมากขึ้น

1.2 ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมนอก พบว่า

สภาพที่เป็นโอกาส ได้แก่ ชุมชนให้ความร่วมมือในด้านทรัพยากรเกี่ยวกับวิชาการทำให้โรงเรียนสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ชุมชนและหน่วยงานท้องถิ่นร่วมกันอนุรักษ์ประเพณี วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นส่งผลให้นักเรียนมีแหล่งการศึกษาและทำให้นักเรียนมีแบบอย่างที่ดี ผู้ปกครองส่วนใหญ่เห็นความสำคัญด้านการศึกษาและให้การส่งเสริมสนับสนุนนักเรียนด้านการศึกษาเป็นอย่างดี เครือข่าย/สมาคม/ชุมชน/หน่วยงาน/รัฐวิสาหกิจมีส่วนร่วมสนับสนุนการบริหารจัดการ ของโรงเรียน ความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี ทำให้นักเรียนมีความต้องการบริโภค ส่งผลให้นักเรียนเกิดความรู้และสามารถแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง โรงเรียนมีความพร้อมด้านสื่อและเทคโนโลยีที่ทันสมัยผู้ปกครอง

ส่วนใหญ่มีฐานะทางเศรษฐกิจอยู่ในระดับดี สามารถสนับสนุนการศึกษาได้ สมาคม กองทุน มูลนิธิ ให้การสนับสนุนทุนการศึกษานักเรียนอย่างต่อเนื่องและเพียงพอผู้ปกครอง กรรมการสถานศึกษา สมาคม มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายด้านการจัดการศึกษา ส่งผลให้โรงเรียนได้รับการสนับสนุนมากขึ้น พระราชบัญญัติกฎหมาย มีความชัดเจนในการมุ่งพัฒนาบุคลากรและนักเรียน ส่งผลให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพ

สภาพที่เป็นภาวะคุกคาม ได้แก่ ผู้ปกครองบางส่วนมีฐานะยากจนประกอบอาชีพรับจ้าง ไม่มีเวลาดูแลนักเรียน ขาดวัสดุอุปกรณ์ส่งเสริมการเรียนรู้ ส่งผลกระทบต่อผลการเรียนของนักเรียน ผู้ปกครองบางส่วนมีปัญหาด้านครอบครัวแตกแยก ส่งผลกระทบต่อผลการเรียนของนักเรียนสภาพแวดล้อมรอบๆ โรงเรียน มีสิ่งยั่วยุ ล่อแหลมไม่เหมาะสม ทำให้เสียการเรียนรู้ เช่น ห้างสรรพสินค้า เป็นต้น อุปกรณ์บางส่วนที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนไม่เพียงพอ ไม่ทันสมัยและขาดการซ่อมบำรุงรักษา ผลกระทบจากการใช้ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่ทันสมัย ส่งผลให้นักเรียนบางส่วน ไม่สามารถแยกแยะหรือเลือกใช้เทคโนโลยีที่เป็นประโยชน์ได้ ผู้ปกครองบางส่วนมีอาชีพรับจ้างไม่มั่นคง และมีรายได้น้อยไม่แน่นอน ส่งผลกระทบต่อการเรียนของนักเรียน นโยบายการจัดการศึกษาของรัฐบาลเปลี่ยนแปลง เกิดความไม่ต่อเนื่อง ส่งผลกระทบต่อการวางแผนการบริหารจัดการศึกษา

จากผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกและภายในของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์สวอทนั้น สรุปได้ว่าโรงเรียนมีสภาพแวดล้อมภายนอกโดยมีสภาพด้านสังคม วัฒนธรรม และด้านเศรษฐกิจเป็นโอกาสหลัก และมีสภาพด้านเทคโนโลยีเป็นปัจจัยสนับสนุน ส่วนสภาพด้านการเมืองการปกครองและนโยบายนั้นมีแนวโน้มที่จะเป็นอุปสรรคในการบริหารจัดการ สำหรับสภาพแวดล้อมภายในนั้นมีสภาพด้านการบริหาร การจัดการเรียนการสอน และคุณภาพของผู้เรียนเป็นจุดแข็งของโรงเรียน และมีสภาพด้านการบริหารจัดการที่มีรูปแบบการจัดโครงสร้างการบริหารงาน และการจัดระบบการบริหารเป็นจุดแข็ง และยังมีสภาพด้านการเงินเกี่ยวกับการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาและพัฒนาโรงเรียน สภาพด้านบุคลากรมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและครอบคลุม ส่วนด้านวัสดุ อุปกรณ์ อาคารสถานที่นั้นมีอย่างพอเพียงและเหมาะสมเป็นจุดแข็งเช่นกัน ส่วนด้านบุคลากรและด้านการเงินนั้นมีแนวโน้มที่จะเป็นจุดอ่อนในการบริหารจัดการของโรงเรียน สรุปสภาพโดยรวมแล้วโรงเรียนยังมีศักยภาพในการบริหารจัดการพัฒนาไปสู่ความเป็นดาวรุ่งได้ โดยมีสภาพแวดล้อมปัจจัยภายในเป็นหลัก แต่ต้องอาศัยสภาพแวดล้อมปัจจัยภายนอกสนับสนุนอยู่ในระดับมาก และมีแนวโน้มจะมากกว่าสภาพแวดล้อมปัจจัยภายใน

นอกจากนี้ โรงเรียนวัดนวลนรดิศได้นำความต้องการของชุมชนเข้ามาร่วมวิเคราะห์สังเคราะห์เพื่อกำหนดทิศทางการพัฒนา ซึ่งความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีต่อโรงเรียน พอสรุปได้ดังนี้

- 1) มีผู้บริหารที่มีวิสัยทัศน์ และสามารถบริหารจัดการสถานศึกษาให้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
- 2) ครูที่มีความรู้ ความสามารถ
- 3) มีการจัดการอย่างเป็นระบบการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพมีประสิทธิภาพ
- 4) โรงเรียนควรเปิดแผนการเรียนที่หลากหลายเพื่อสนองความต้องการของนักเรียนและผู้ปกครอง
- 5) นักเรียนได้รับความรู้ ตามความถนัดและความสามารถ รวมไปถึงได้เรียนรู้ตามศักยภาพของตนเอง
- 6) นักเรียนควรได้รับการพัฒนาด้านภาษา ให้มีความรู้ด้านภาษามากกว่า 2 ภาษา
- 7) นักเรียนมีความรู้ความสามารถในการศึกษาต่อในระดับสูงขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ
- 8) นักเรียนมีส่วนร่วมในการผลิตสื่อเพื่อสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ และหลากหลาย
- 9) นักเรียนรับความรู้และโอกาสในการพัฒนาศักยภาพของตนเองให้เกิดการเรียนรู้ที่เท่าทันต่อสภาวะการณ์ที่เปลี่ยนแปลง เพื่อสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข
- 10) ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรม ปฏิบัติการมีจิตสำนึกที่ดี มีจิตอาสาต่อผู้อื่น ชุมชน สังคมและประเทศชาติ
- 11) โรงเรียนควรได้รับ

การสนับสนุนงบประมาณใน การจัดหาสื่ออุปกรณ์การจัดการเรียนการสอน 12) เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและการจัดการบริหารโรงเรียนเพื่อให้สะท้อนกลับไปยังนักเรียนส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ

2. ผลการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารจัดการเพื่อการนิเทศภายในสถานศึกษา ร่วมกับนำผลจากการสนทนากลุ่มมาสังเคราะห์

จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารจัดการเพื่อการนิเทศภายในสถานศึกษา ซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถด้านการบริหาร การวางแผน และการนิเทศภายในสถานศึกษา มีประสบการณ์ด้านการบริหารจัดการการศึกษา และมีความเต็มใจให้ความความคิดเห็นในการวิจัย จำนวน 5 ท่าน สรุปความคิดเห็นเพื่อกำหนดรูปแบบการบริหารจัดการเพื่อการนิเทศภายในสถานศึกษา และข้อเสนอแนะในการพัฒนาการดำเนินงานนิเทศภายในสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ ร่วมกับนำผลจากการสนทนากลุ่มมาสังเคราะห์ ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่า รูปแบบการบริหารจัดการเพื่อการนิเทศภายในสถานศึกษาควรมีความสอดคล้องกับหลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่สำคัญและจำเป็นต่อการนิเทศภายในสถานศึกษาในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

2.1 สอดคล้องตามหลักการ และจุดมุ่งหมายของการนิเทศภายในสถานศึกษา และการนิเทศการศึกษา ได้แก่ 1) มีการวางแผนโดยคำนึงถึงสภาพการณ์ปัจจุบันที่กำลังประสบอยู่ 2) คำนึงถึงความถนัดและความต้องการของแต่ละบุคคล 3) มีจุดพัฒนาที่เป็นการส่งเสริมความก้าวหน้าทางวิชาชีพและความพยายามของครูให้สูงขึ้น และสนับสนุนให้เกิดการคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการพัฒนาการเรียนการสอน 4) เน้นการสร้างมนุษยสัมพันธ์อันดีระหว่างหมู่คณะ และความร่วมมือจากทุกฝ่าย 5) มุ่งเน้นการพัฒนาการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความรู้ความสามารถ ตามความมุ่งหมายของการศึกษา 6) ใช้เครื่องมือและกลวิธีง่าย ๆ 7) การสร้างเครือข่าย ถือเป็นการประสานสัมพันธ์ เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทั้งใน และนอกสถานศึกษา ที่ดีที่สุด

2.2 สอดคล้องตามองค์ประกอบที่จำเป็นต่อการนิเทศภายในสถานศึกษา ได้แก่ 1) มีระบบการวางแผนนิเทศอย่างมียุทธศาสตร์ โดยนำข้อมูลและสารสนเทศมาใช้ในการวางแผนนิเทศภายในโรงเรียน 2) มีบุคลากรผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ โดยกำหนดบทบาท หน้าที่ที่ชัดเจน 3) มีการพัฒนาครูและการพัฒนางาน อันจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน 4) มีระบบการติดตาม ประเมินผลที่เน้นผลงานครู 5) มีระบบการเผยแพร่และขยายผล 6) มีเทคนิคการนิเทศ โดยคำนึงถึงเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ของการนิเทศ 7) มีการใช้สื่อ เครื่องมือที่ใช้ในการนิเทศ สอดคล้องตามความต้องการ

2.3 สอดคล้อง และครบถ้วนตามกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา ได้แก่ 1) การประเมินสภาพปัจจุบัน และการวางแผนการนิเทศ ทั้งระยะยาว และระยะสั้น 2) การกำหนดบทบาท หน้าที่ ที่ชัดเจน 3) การออกแบบการนิเทศ โดยการพิจารณาเทคนิคการนิเทศที่เหมาะสม และคำนึงถึงการใช้สื่อ เครื่องมือในการนิเทศ 4) การประเมินผลการนิเทศ ซึ่งถือเป็นสิ่งสำคัญ 5) การสร้างขวัญ กำลังใจ จัดให้มีการประสานสัมพันธ์ โดยใช้หลักมนุษยสัมพันธ์ในการดำเนินงาน

นอกจากนี้จากการสนทนากลุ่มโดยผู้เกี่ยวข้องในการดำเนินงานนิเทศภายในสถานศึกษา ร่วมกับผู้เชี่ยวชาญ ยังมีข้อเสนอแนะสำคัญในการดำเนินงานนิเทศภายในสถานศึกษา ได้แก่ 1) โครงสร้างการบริหารจัดการสถานศึกษา ควรจัดให้สอดคล้องและสนับสนุนการนิเทศภายในสถานศึกษา 2) ควรกำหนดภารกิจในการนิเทศภายในสถานศึกษา ไว้ในโครงสร้างการบริหารสถานศึกษาให้ชัดเจน เพื่อให้บุคลากรทุกคน

ได้ตระหนักถึงภาระงานที่จะต้องปฏิบัติ 3) ในการกำหนดนโยบาย มีความสำคัญมากต่อการปฏิบัติ แต่การกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการนิเทศภายในสถานศึกษา ในการจัดทำแผน ควรกำหนดนโยบายการนิเทศภายในเป็นนโยบายหนึ่งในนโยบายการบริหารจัดการสถานศึกษาที่ชัดเจน ซึ่งจะต้องสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา และมีพันธกิจเกี่ยวกับการนิเทศภายในสถานศึกษาที่ชัดเจน 4) การวางแผน มีความสำคัญและความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการดำเนินงานการนิเทศภายในสถานศึกษา และได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเพื่อการปฏิบัติ คือ ควรมีการจัดทำระบบฐานข้อมูล และสารสนเทศด้านการศึกษา เพื่อใช้ในการวางแผนพัฒนาการนิเทศภายในอย่างต่อเนื่อง 5) สื่อ อุปกรณ์ และเทคโนโลยี การนิเทศภายในสถานศึกษา ด้วยเทคนิควิธีการต่าง ๆ จำเป็นต้องอาศัยแบบต่างๆ เพื่อใช้ประกอบการนิเทศ เช่น แบบบันทึกพฤติกรรมการสอนของครู แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน แบบประเมินผลแผนการเรียนรู้ เป็นต้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้เรียกว่าเครื่องมือ ไม่ใช่สื่อ และไม่ใช่อุปกรณ์ ส่วนเทคโนโลยี เป็นได้ทั้งสื่อเครื่องมือ และวิธีการ ขึ้นอยู่ว่าจะใช้เพื่ออะไร อย่างไร ซึ่งก็ถือเป็นสิ่งจำเป็นในยุคปัจจุบันเช่นเดียวกัน 6) ในการประชุมผู้เกี่ยวข้อง ทั้งผู้นิเทศ และผู้รับการนิเทศ ก่อนดำเนินการนิเทศภายในสถานศึกษา เป็นสิ่งจำเป็นที่จะทำให้เกิดความเข้าใจตรงกัน และเป็นกิจกรรมที่ต้องระบุให้ชัดเจนในปฏิบัติการนิเทศภายในสถานศึกษา ซึ่งอาจใช้วิธีการประชุมชี้แจงให้เข้าใจร่วมกัน ในช่วงเตรียมการเปิดภาคเรียน ไม่จำเป็นต้องประชุมทุกครั้งก่อนการนิเทศ เพราะจะทำให้เสียเวลา

3. ผลการยกร่างรูปแบบการบริหารจัดการเพื่อการนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

จากผลการศึกษาและวิเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานนิเทศภายในสถานศึกษา การวิเคราะห์สภาพสถานศึกษา และการสรุปจากการสนทนากลุ่มโดยผู้เชี่ยวชาญ การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญโดยลักษณะร่วมและข้อสรุปร่วม นำมาয়กร่างรูปแบบการบริหารจัดการเพื่อการนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ซึ่งมีประเด็นสำคัญประกอบการยกร่างรูปแบบ ดังนี้ 1) วิเคราะห์องค์การ เกี่ยวกับสภาพการดำเนินงาน ปัญหา ความต้องการจำเป็นของโรงเรียน ครู นักเรียนและชุมชน เพื่อการบริหารจัดการเพื่อการนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ 2) ใช้ผลการประเมินที่หลากหลายมาเป็นฐานในการวิเคราะห์ เพื่อวางแผนการพัฒนาคุณภาพครู พัฒนาการจัดการเรียนการสอน พัฒนาการบริหารจัดการ พัฒนาระบบการนิเทศภายใน และพัฒนาการดำเนินงานอื่นที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง 3) กำหนดกรอบการดำเนินงานของการบริหารจัดการเพื่อการนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ และเป้าหมายความสำเร็จให้สอดคล้องกับสภาพโรงเรียนและความต้องการของผู้ปกครอง ชุมชน และผู้ที่เกี่ยวข้อง 4) กำหนดองค์ประกอบ กระบวนการ และกลยุทธ์การบริหารจัดการเพื่อการนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ เพื่อเพิ่มศักยภาพการดำเนินงานและการจัดกระบวนการเรียนรู้ และกระบวนการบริหารจัดการที่ส่งเสริมกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา 5) ยึดหลักการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายในทุกขั้นตอนในการดำเนินงาน และคำนึงถึงความพึงพอใจของผู้รับบริการ ได้แก่ นักเรียน ผู้ปกครองและชุมชน 6) จัดให้มีการสนับสนุนส่งเสริมความเข้มแข็งในการดำเนินการบริหารจัดการเพื่อการนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ พัฒนาการโดยการส่งเสริมสนับสนุนปัจจัยแวดล้อม พัฒนาศักยภาพครู การสร้างทีมงานและเครือข่าย การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ การพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศด้วยเทคโนโลยี การนิเทศภายในเต็มรูปแบบ และการส่งเสริมสนับสนุนจากโรงเรียนและหน่วยงานต้นสังกัด 7) ใช้หลักการองค์การแห่งการเรียนรู้ในการดำเนินงาน

มีการประเมิน การติดตามตรวจสอบ เพื่อการพัฒนาคุณภาพการดำเนินงาน ให้เป็นการทำงานปกติของสถานศึกษาจนเกิดความต่อเนื่องและยั่งยืน

4. ผลการตรวจสอบความตรงของรูปแบบการบริหารจัดการเพื่อการนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

ผลการจัดประชุมประชาพิจารณ์เพื่อตรวจสอบความตรงของรูปแบบการบริหารจัดการเพื่อการนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 พบว่า รูปแบบการบริหารจัดการเพื่อการนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 มีความตรงและมีความเหมาะสมมากสำหรับการนำไปดำเนินงานบริหารจัดการเพื่อการนิเทศภายในสถานศึกษาโดยผู้เข้าร่วมประชาพิจารณ์เสนอแนะให้ระบุกลุ่มประเด็นของการดำเนินงานให้ชัดเจน ได้แก่ ในส่วนขององค์ประกอบของรูปแบบไม่ได้มีการปรับเปลี่ยนแต่จะปรับปรุงในประเด็นความเชื่อมโยงของข้อมูล ที่ในแต่ละองค์ประกอบจะต้องมีความเชื่อมโยงกัน โดยที่องค์ประกอบ การสร้างภาวะผู้นำ การพัฒนาศักยภาพครู ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และระบบเทคโนโลยีและสารสนเทศ ควรเป็นปัจจัยที่ร่วมกันมีอิทธิพลต่อการนิเทศภายในสถานศึกษา ซึ่งจะส่งผลให้สถานศึกษามีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปรับเพิ่มเติมรูปแบบวงจรคุณภาพ PDCA เพื่อให้เห็นขั้นตอนและกระบวนการที่ชัดเจน การวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและความต้องการจะต้องเป็นการวิเคราะห์ภาพรวมของทั้งระบบ เป็นกระบวนการที่เกิดจากการวางแผน การลงมือปฏิบัติตามแผนงาน การติดตามและประเมินผล ซึ่งกระบวนการดังกล่าวจะต้องมีการประเมินผลและนำสารสนเทศที่ได้จากการประเมินผลกระบวนการดังกล่าวไปใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงพัฒนากระบวนการบริหารจัดการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานนิเทศภายในสถานศึกษาที่จะส่งผลต่อมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาต่อไป และปรับปรุงแก้ไขรายละเอียดในคู่มือการดำเนินงาน ซึ่งผลปรากฏการปรับรายละเอียดของรูปแบบการบริหารจัดการเพื่อการนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

อภิปรายผลการวิจัย

ผู้วิจัยพบผลการวิจัยเรื่องการพัฒนากระบวนการบริหารจัดการเพื่อการนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยมีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายผล ดังนี้

รูปแบบการบริหารจัดการเพื่อการนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ซึ่งประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 การเสริมสร้างภาวะผู้นำ องค์ประกอบที่ 2 ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ องค์ประกอบที่ 3 การพัฒนาศักยภาพครู องค์ประกอบที่ 4 ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร องค์ประกอบที่ 5 การนิเทศภายในสถานศึกษา และองค์ประกอบที่ 6 คุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา เป็นรูปแบบที่มีความเหมาะสม ทั้งนี้เนื่องจากได้มีการพัฒนาขึ้นอย่างเป็นระบบตามกระบวนการจนสามารถนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ อาจเป็นไปได้ว่านอกจากโรงเรียนได้กำหนดรูปแบบการพัฒนาโดยดำเนินงานตามหลักวิชาการที่มีความสอดคล้องกับการบริหารงาน ดำเนินงานแบบมีส่วนร่วมทุกขั้นตอนการดำเนินงาน การพัฒนาเชิงระบบของวงจรคุณภาพ (PDCA: Plan Do Check Act) เป็นพื้นฐานการปฏิบัติงาน และมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของ

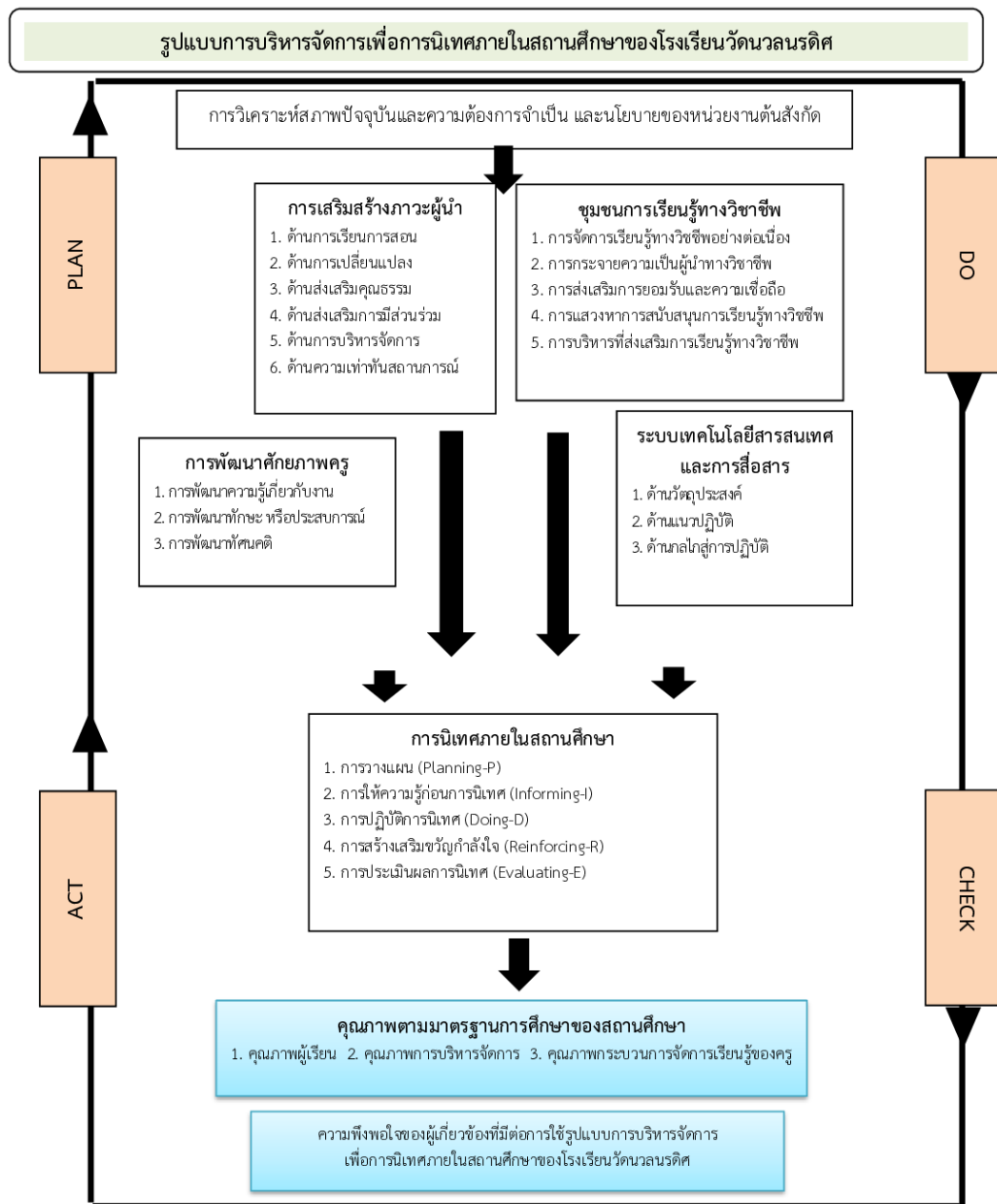
ทุกฝ่ายในทุกกระบวนการดำเนินงาน ตั้งแต่การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและความต้องการจำเป็นผ่านกระบวนการระดมความคิดเห็น อภิปรายผลจากการทดลองใช้เพื่อปรับปรุงและพัฒนากิจกรรมต่างๆ จนทำให้เกิดรูปแบบการบริหารงานที่มีความเหมาะสม และสามารถนำไปใช้ในสถานการณ์จริงเป็นเวลาถึง 1 ปี การศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของปฏิมา พุนทรัพย์ และคณะ (2561) ที่ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยแห่งความสำเร็จตามทฤษฎีของนักวิชาการ Deming's Cycle วงจรคุณภาพของเดมมิง ประกอบด้วย Plan-Do-Check-Act (PDCA) คือ การวางแผน-การปฏิบัติ-การตรวจสอบ-การปรับปรุงแก้ไข การดำเนินงานตามแผนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องส่งผลให้การดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียนเป็นไปอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ อีกทั้งสอดคล้องกับแนวคิดของวัชรรา เล่าเรียนดี (2560) ที่ผลการวิจัยพบว่า กระบวนการและขั้นตอนการนิเทศการสอนภายในโรงเรียน มีการสำรวจปัญหาและความต้องการในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ ประชุมวางแผนและเสนอโครงการนิเทศภายในให้ความรู้และฝึกปฏิบัติทักษะที่จำเป็นในการนิเทศและการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิควิธีสอนแบบต่างๆ ประชุมวางแผน ทำแผนการนิเทศและสร้างแผนการจัดการเรียนรู้วางแผนการสังเกตการณ์ในชั้นเรียนและสังเกตการสอน ประชุมเพื่อให้อ้อมูลย้อนกลับภายหลังการสังเกตการสอนเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอน ประชุมเพื่อสรุปและประเมินผลโครงการนิเทศการสอน เพื่อปรับปรุงและพัฒนาโครงการนิเทศการสอนหรือทบทวนโครงการต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2556) ที่พบว่า การนิเทศภายในโรงเรียน โดยเฉพาะด้านวิชาการผู้บริหารควรกำหนดนโยบายในการจัดทำแผนการนิเทศการเรียนการสอน มีการบริหารงานเป็นระบบและมี การวางแผนการดำเนินงานเป็นโครงการ โดยถือหลักการมีส่วนร่วมในการทำงาน มีความเป็นประชาธิปไตยเคารพในความคิดของผู้อื่นเน้นความร่วมมือร่วมใจในการดำเนินงานและใช้ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานเพื่อให้งานนั้นบรรลุเป้าหมายที่ต้องการ

องค์ความรู้การวิจัย

องค์ความรู้การวิจัยครั้งนี้เป็นเป็นรูปแบบการบริหารจัดการเพื่อการนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ ซึ่งต้องมีการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ความต้องการจำเป็นและนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด จะต้องเป็นการวิเคราะห์ภาพรวมของทั้งระบบ เป็นกระบวนการที่เกิดจากการวางแผน การลงมือปฏิบัติตามแผนงาน การติดตามและประเมินผล ซึ่งกระบวนการดังกล่าวจะต้องมีการประเมินผลและนำเสนอสารสนเทศที่ได้จากการประเมินผล ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ คือ 1) การเสริมสร้างภาวะผู้นำ ประกอบด้วย การเรียนการสอน การเปลี่ยนแปลง การส่งเสริมคุณธรรม การส่งเสริมการมีส่วนร่วม การบริหารจัดการ ความเท่าทันสถานการณ์ 2) ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ประกอบด้วย การจัดการเรียนรู้ทางวิชาชีพต่อเนื่อง การกระจายความเป็นผู้นำทางวิชาชีพ การส่งเสริมการยอมรับและความเชื่อถือ การแสวงหาการสนับสนุนการเรียนรู้ทางวิชาชีพและการบริหารที่ส่งเสริมการเรียนรู้ทางวิชาชีพ 3) การพัฒนาศักยภาพครู ประกอบด้วย การพัฒนาความรู้เกี่ยวกับงาน การพัฒนาทักษะ หรือประสบการณ์ และการพัฒนาทัศนคติ 4) ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ประกอบด้วย ด้านวัตถุประสงค์ ด้านแนวปฏิบัติ และด้านกลไกสู่การปฏิบัติ 5) การนิเทศภายในสถานศึกษา ประกอบด้วย การวางแผน การให้ความรู้ก่อนการนิเทศ การปฏิบัติการณ์นิเทศ การสร้างเสริมขวัญกำลังใจ และการประเมินผลการนิเทศ ซึ่งจะนำไปสู่ 6) คุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา คือ คุณภาพผู้เรียน คุณภาพการบริหารจัดการ และคุณภาพกระบวนการจัดการเรียนรู้ของครู ซึ่งดูผลลัพธ์จากความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้องที่มีต่อการใช้รูปแบบการบริหารจัดการเพื่อการนิเทศภายใน

สถานศึกษาของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ กระบวนการดังกล่าวไปใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงพัฒนากระบวนการบริหารจัดการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานนิเทศภายในสถานศึกษาที่จะส่งผลต่อมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา สรุปดังในภาพที่ 1

ภาพที่ 1 รูปแบบการบริหารจัดการเพื่อการนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ผลการวิจัยเรื่องการพัฒนาแบบการบริหารจัดการเพื่อการนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้ในการปฏิบัติเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานในโรงเรียน ดังนี้

1.1 จากผลการประเมินการดำเนินงานตามรูปแบบการบริหารจัดการเพื่อการนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 องค์ประกอบที่ 1 การเสริมสร้างภาวะผู้นำ พบว่า บุคลากรในโรงเรียนได้รับการพัฒนาความรู้ความสามารถ และทักษะในการปฏิบัติงานในโรงเรียนและการจัดการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยผลการดำเนินงานต่ำสุด ดังนั้น ผู้บริหารควรจัดทำแผนการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรให้มีความสามารถด้านการเป็นผู้นำให้มากยิ่งขึ้น เพื่อให้บุคลากรภายในโรงเรียนมีความสามารถที่จะเป็นผู้นำทางวิชาการ และช่วยในการพัฒนากระบวนการนิเทศภายในให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.2 จากผลการประเมินการดำเนินงานตามรูปแบบการบริหารจัดการเพื่อการนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 องค์ประกอบที่ 2 ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ พบว่า โรงเรียนเสริมสร้างบรรยากาศและวัฒนธรรมการทำงานที่ส่งเสริมการยอมรับและความเชื่อถือว่าไว้วางใจในการทำงานร่วมกันของครู มีค่าเฉลี่ยผลการดำเนินงานต่ำสุด ดังนั้น โรงเรียนโดยผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดประชุมครูทุกคนภายในโรงเรียนเพื่อร่วมกันวางแผน ในการจัดการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพร่วมกัน โดยอาจจะจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่เอื้อต่อการจัดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพหรือทำการกระตุ้นส่งเสริมกำลังใจให้กับบุคลากรทุกคนในการเข้าร่วมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพมากยิ่งขึ้น

1.3 จากผลการประเมินการดำเนินงานตามรูปแบบการบริหารจัดการเพื่อการนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 องค์ประกอบที่ 3 การพัฒนาศักยภาพครู พบว่า ครูได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ในเนื้อหาวิชา สาขาวิชาเอก หลักสูตร หรือเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยผลการดำเนินงานต่ำสุด ดังนั้น ผู้บริหารควรวางแผนการพัฒนาศักยภาพครูโดยเฉพาะเนื้อหาสาระเกี่ยวกับวิชาเอก หลักสูตร และกระบวนการจัดการเรียนการสอน เพราะในปัจจุบันรูปแบบวิธีการในการจัดการเรียนการสอนได้มีการพัฒนาไปอย่างมาก ซึ่งถ้าครูได้รับการพัฒนาศักยภาพ ในด้านดังกล่าว ก็จะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพของนักเรียนภายในโรงเรียนอีกด้วย

1.4 จากผลการประเมินการดำเนินงานตามรูปแบบการบริหารจัดการเพื่อการนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 องค์ประกอบที่ 4 ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร พบว่า โรงเรียนสร้างกำลังคนให้มีศักยภาพในการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมีสมรรถนะได้มาตรฐานสากล มีค่าเฉลี่ยผลการดำเนินงานต่ำสุด ดังนั้น ผู้บริหารจะต้องวางแผนการพัฒนาศักยภาพครู เพราะนอกจากโรงเรียนจะมีความพร้อมด้านวัสดุอุปกรณ์ทางเทคโนโลยีแล้ว การที่ครูหรือบุคลากรที่จะใช้งานระบบเทคโนโลยีสารสนเทศให้เกิดประสิทธิภาพนั้น จะต้องมีความรู้ ความเข้าใจและมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อส่งผลต่อการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

1.5 จากผลการประเมินการดำเนินงานตามรูปแบบการบริหารจัดการเพื่อการนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 องค์ประกอบที่ 5 การนิเทศภายในสถานศึกษา พบว่า โรงเรียนมีการนิเทศภายในห้องเรียนทุกห้อง มีค่าเฉลี่ยผลการดำเนินงานต่ำสุด ดังนั้น โรงเรียนควรเพิ่มน้ำหนักและให้ความสำคัญในการจัดทำปฏิทินการนิเทศ และวางแผนการนิเทศให้มีความครอบคลุม ทั้งถึงทุกห้องเรียน

1.6 จากผลการประเมินการดำเนินงานตามรูปแบบการบริหารจัดการเพื่อการนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 องค์ประกอบที่ 6 คุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา คุณภาพผู้เรียน พบว่า นักเรียนสามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและสื่อสารสารสนเทศ รวมถึงการเชื่อมโยงเครือข่ายอย่างมีประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ยผลการดำเนินงานต่ำสุด ดังนั้น ผู้บริหารควรมอบหมายให้ครูฝ่ายวิชาการที่เกี่ยวข้องในการพัฒนานักเรียน ประชุมวางแผนในการพัฒนาความสามารถของนักเรียนทางด้านการใช้เทคโนโลยี และอีกประเด็นที่สำคัญคือการใช้เทคโนโลยีให้ถูกต้อง เนื่องจากปัจจุบันในสังคมออนไลน์มีข่าวปลอมหรือการหลอกลวงจำนวนมาก ถ้านักเรียนใช้เทคโนโลยีไม่ถูกต้องแล้ว อาจทำให้เกิดความเสียหายต่อตัวนักเรียนได้

1.7 จากผลการประเมินการดำเนินงานตามรูปแบบการบริหารจัดการเพื่อการนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 องค์ประกอบที่ 6 คุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา คุณภาพ การบริหารจัดการ พบว่า โรงเรียนมีเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจที่ชัดเจน สอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล แผนการศึกษาชาติ มีค่าเฉลี่ยผลการดำเนินงานต่ำสุด ดังนั้น ในการวางแผนการดำเนินงาน การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาหรือแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน ควรทำการวิเคราะห์สภาพปัญหา และความสอดคล้องของนโยบายในระดับต่าง ๆ ตั้งแต่ต้นนโยบายระดับชาติ ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และความต้องการของชุมชน ท้องถิ่น เพื่อให้การวิเคราะห์ วางแผน และการนำนโยบายสู่การปฏิบัติสามารถทำได้อย่างมีประสิทธิภาพ โรงเรียนสามารถพัฒนานักเรียนได้ตามที่เป้าหมายของประเทศชาติ

1.8 จากผลการประเมินการดำเนินงานตามรูปแบบการบริหารจัดการเพื่อการนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 องค์ประกอบที่ 6 คุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา คุณภาพกระบวนการจัดการเรียนรู้ของครู พบว่า ครูดำเนินการทดลอง รวบรวม วิเคราะห์ สรุปผล และเขียนรายงานการวิจัยในชั้นเรียน มีค่าเฉลี่ยผลการดำเนินงานต่ำสุด ดังนั้น ผู้บริหารโรงเรียนควรพัฒนาครูให้มีความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยอาจจะประสานความร่วมมือกับทางมหาวิทยาลัยใกล้เคียง เพื่อเชิญผู้เชี่ยวชาญ อาจารย์มหาวิทยาลัย เข้ามาให้ความรู้ และพัฒนาครู และบุคลากรในการจัดการวิจัยในชั้นเรียน เพื่อใช้ผลจากการวิจัยในการพัฒนาคุณภาพของนักเรียนต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเพื่อการนิเทศภายในสถานศึกษา โดยนำแนวคิดของนักการศึกษาที่หลากหลายมาประยุกต์ใช้ เช่น การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการนิเทศการสอนตามแนวคิดของ Glatthorn การนิเทศการสอนตามแนวคิดของ Glickman เป็นต้น

2.2 ควรศึกษาหรือนำรูปแบบที่ได้นำไปประยุกต์ใช้ในโรงเรียนอื่นๆ เพื่อจะได้ทราบข้อบกพร่องจุดเด่นของรูปแบบฯ และจะได้จะได้มีข้อมูลสารสนเทศต่อการตัดสินใจเพื่อการปรับปรุงและพัฒนาระบบการบริหารงานของสถานศึกษาให้มีคุณภาพต่อไป

2.3 ควรศึกษาการพัฒนาแนวการประเมินผลการจัดกิจกรรม งานโครงการต่างๆ ของโรงเรียนอย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียน

2.4 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเพื่อการนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ

2.5 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการบริหาร เพื่อการพัฒนานิเทศภายในที่ส่งเสริมและพัฒนาสมรรถภาพการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนในกลุ่มสาระต่างๆ ที่เป็นการฝึกทักษะการปฏิบัติของนักเรียน เช่น สาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ สาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- ชาญณรงค์ พรุ่งโรจน์. (2558). **ก้าวข้ามขีดจำกัดสู่หัตถ์สวราชแห่งคุณภาพ**. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์กรมหาชน).
- ชาตรี โพธิกุล. (2552). **สมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ตามมาตรฐานวิชาชีพครูสภา**. การศึกษาค้นคว้าอิสระการศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเรศวร.
- ปฏิมา พูนทรัพย์ และคณะ. (2561). **แนวทางการนำนโยบายการปฏิรูปการเรียนรู้การสอนภาษาอังกฤษสู่การปฏิบัติในโรงเรียนมาตรฐานสากล**. สักทอง: **วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์**. 24(3). 75-85.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2548). **การนิเทศการสอน**. กรุงเทพมหานคร: พิมพ์ดี.
- วัชรรา เล่าเรียนดี. (2553). **การนิเทศการสอน สาขาหลักสูตรและการนิเทศ**. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1. (2555). **คู่มือการนิเทศภายในโรงเรียน: กลุ่มงานนิเทศติดตามและประเมินผลระบบบริหารและการจัดการศึกษา กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานมัธยมศึกษา เขต 1**. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1.